

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/80/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212209418
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Sedláčková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1212209418.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členov senátu JUDr. Marty Šašinkovej a Mgr. Štefana Zelenáka v právnej veci žalobcu: M. L. A., Křížna 336/3, Považská Bystrica, správca konkurznej podstaty úpadcu Slovenské lodenice a.s., Roľníckej školy 1519, Komárno, IČO: 31 411 541 proti žalovanému: L. A. O., nar. XX.X.XXXX, U. D. XXX/X, N.-F., zast. JUDr. Jozef Bolješik, advokát, Radlinského 50, Piešťany o zaplatenie sumy 4.315.209,45 eur s prísl. a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k. 26Cb/231/2012-151 zo dňa 1.3.2017 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 26Cb/231/2012-151 zo dňa 1.3.2017 potvrdzuje.

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.315.209,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 28.6.2011 do zaplatenia. Súčasne priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 30.4.2012 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4.315.209,45 eur s príslušenstvom. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že žalovaný ako konateľ spoločnosti Slovenská kapitálová a konzultačná spoločnosť, spol. s r.o., IČO: 31 569 897 uzavrel dňa 14.12.1998 s úpadcom Slovenské lodenice, a.s., IČO: 31 411 541 mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bola kúpa cenných papierov Slovenskej kreditnej banky, a.s. v hodnote 131.760.020 Sk. Na túto kúpu obdržal žalovaný na základe proforma faktúry č. 981230 zo dňa 30.12.1998 zálohu vo výške 130.000.000 Sk. Žalobca vo svojej žalobe ďalej uviedol, že v uvedenej veci sa viedlo trestné konanie na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 2T/1/2008 a následne na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 2To/6/2010, v ktorom bola uplatnená náhrada škody voči žalovanému, pričom konajúce súdy požadovanú náhradu škody nepriznali. Žalovaný bol uznaný za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 Trestného zákona, pričom týmto podvodom spôsobil škodu vo výške 4.315.209,45 eur.

3. Prvoinštančný súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalovaný bol rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 2T/1/2008-2803, ktorý bol potvrdený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2To/2/2011 zo dňa 28.6.2011 odsúdený za spáchanie trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona účinného do 31.12.2005, ktorým bola spoločnosti Slovenské lodenice a.s. spôsobená škoda vo výške 4.315.209,45 eur. Zo samotného rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 2T/1/2008-2803 vyplýva, že došlo k naplneniu všetkých predpokladov pre

vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, ktorú spáchaním trestného činu spôsobil. Z citovaného rozsudku je zrejmé, že žalovaný svojim zavineným protiprávnym konaním naplnil subjektívne aj objektívne skutkové znaky trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku. Uvedené rozhodnutia Krajského súdu v Nitre ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú právoplatné a pre všeobecný súd v súlade s § 193 CSP aj záväzné. Konajúci súd ďalej uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry sa za záväzné považuje rozhodnutie o tom, že došlo k spáchaniu trestného činu podvodu, a že tento bol spáchaný žalovaným. Ustálená judikatúra zároveň konštatuje, že rozsah viazanosti všeobecného súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v civilnom sporovom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní, nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t.j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal.

4. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že jedným zo základných skutkových znakov trestného činu podvodu je spôsobenie škody na cudzom majetku, bol pre neho pri rozhodovaní o žalobe žalobcu záväzný aj záver Krajského súdu v Nitre zahrnutý v skutkovej vete rozsudku č.k. 2T/1/2008-2803, v ktorom bolo vyslovené, že žalovaný svojim konaním spôsobil škodu na majetku Slovenských lodeníc, a.s. vo výške 4.315.209,45 eur. Nakoľko už z rozhodnutia súdov v trestnom konaní vedenom proti žalovanému, ktorým bol súd v súlade s § 193 CSP viazaný, jednoznačne vyplýva naplnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, ba dokonca je z tohto rozhodnutia zrejmé aj samotná výška škody, možno považovať žalobu žalobcu za dôvodnú. Prvoinštančný súd nevykonal žalovaným navrhnuté dôkazné prostriedky, nakoľko z prednesu žalovanej strany vyplývalo, že týmito sa snažil dokázať skutočnosti, ktoré mali svedčiť o tom, že žalovaný sa nedopustil konania konštatovaného v skutkovej vete Krajského súdu v Nitre č.k. 2T/1/2008-2803.

5. Súd prvej inštancie neakceptoval ani obranu žalovaného, ktorý popieral existenciu žalobcovho nároku tvrdením, že nie je v tomto konaní pasívne hmotnoprávne legitimovaný. Poukazoval najmä na skutočnosť, že ako konateľ spoločnosti Slovenská kapitálová a konzultačná spoločnosť spol. s r.o. nemôže v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka zodpovedať za jej záväzky. Konajúci súd v tejto súvislosti uviedol, že nepopiera skutočnosť, že uvedená spoločnosť zodpovedala za škodu, ktorá bola spoločnosti Slovenské lodenice, a.s. spôsobená tým, že plnenie poskytnuté spoločnosti žalovaného na základe uzatvorenej mandátnej zmluvy nebolo použité na účel v zmluve uvedený. Táto zodpovednosť Slovenskej kapitálovej a konzultačnej spoločnosti spol. s r.o. však v žiadnom prípade nevyučovala zodpovednosť žalobcu za škodu, ktorú spôsobil spáchaním trestného činu a žalobcovi nič nebránilo, aj s ohľadom na skutočnosť, že medzičasom Slovenská kapitálová a konzultačná spoločnosť, spol. s r.o. zanikla, obrátiť sa so svojím nárokom v plnom rozsahu na žalovaného.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Vytýkal súdu prvej inštancie, že postupoval formalisticky v rozpore s princípmi materiálneho právneho štátu. Takéto konanie podľa názoru žalovaného viedlo k nejasnému a zmätočnému vyčísleniu výšky a rozsahu náhrady škody, pretože súd len kopíroval trestné konanie vedené proti žalovanému a bez zohľadnenia ďalších súvislostí určil výšku náhrady škody, ktorú má žalovaný zaplatiť. Žalovaný má za to, že je v tejto súvislosti potrebné poukázať na judikované súdne rozhodnutia R 27/1977, R 22/1979, podľa ktorých výrok trestného rozsudku nerieši rozsah a samotnú výšku škody ani vtedy, ak je táto výška kvalifikačným momentom, resp. pojmovým znakom trestného činu. Rovnako preto je potrebné dodať, že nemožno uplatniť priamu aplikáciu výšky škody spomenutej, avšak nie súdne judikovanej v trestnom konaní bez ďalšieho v občianskom konaní. Preto je účelom občianskeho súdneho konania, špeciálne v kontexte toho, ak súd v trestnom konaní na takéto konanie odkáže, aby zistil výšku škody a prípadne určil povinnosť takúto škodu nahradiť. Súd v trestnom konaní v prípade žalovaného narábal so škodou ako kvalifikačným kritériom aplikácie skutkovej podstaty v zmysle § 250 Trestného zákona platného v čase do 31. decembra 2005, pričom však aplikoval výšku škody len v rozsahu určenia aplikácie ustanovenia § 89 ods. 13 Trestného zákona platného a účinného v čase kvalifikácie skutku, teda do 31. decembra 2005 a nezaoberal sa presným výpočtom škody. Žalovaný ďalej uviedol, že postup Okresného súdu Bratislava II bol teda počas konania, špeciálne v kontexte vykonaného dokazovania nesprávny a nezákonný, pretože, ak pripustíme argumentáciu, že je možné automaticky prevziať výšku škody, s ktorou pracoval súd v trestnom konaní, znamenalo by to, že občianskoprávne konanie o náhrade škody je len formálny alebo administratívny úkon, kde súd konštatuje, že žalovaný bol odsúdený v trestnom konaní a automaticky má zaplatiť náhradu škody vo

výške, akú spomína iný súd v trestnom konaní. Takýto prístup, by ale znamenal rozpor so samotným účelom konania pred súdom, znamenal by rovnako porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, princípov ustanovených pre civilné sporové konanie v úvodnej časti Civilného sporového poriadku a rovnako by nebol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a princípom „spravodlivosti, ktorá musí byť nielen vykonaná, ale musí sa i javiť ako vykonávaná“ (ESLP - Delcourt proti Belgicku (2689/65)).

7. Žalovaný ďalej zdôraznil, že ako Krajský súd v Nitre v konaní sp.zn. 2T/1/2008, tak i Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní sp.zn. 2To/6/2010 náhradu škody žalobcovi nepriznali napriek tomu, že si ju uplatnil a odkázali ho na občianskoprávne konanie o náhrade škody. Ak by bola táto škoda zrejماً a jej výška jasná tak, za akú ju považoval Okresný súd Bratislava II, predmetné súdy by v rámci trestného konania aplikovali ustanovenie § 287 Trestného poriadku a zaviazali by žalovaného nahradiť žalobcovi škodu v presne určenej výške. Naopak však, keďže nárok na náhradu škody žalobcu je a bol sporný, prinajmenšom čo do výšky spôsobenej škody a uplatnenia hmotnoprávnej zodpovednosti za spôsobenú škodu, predmetné súdy o takejto náhrade škody nerozhodli, resp. ju nepriznali a odkázali na osobitné konanie.

8. Odvolávajúc sa na ustanovenie § 192 CSP nemožno podľa názoru žalovaného považovať škodu, ktorú súd spomína v rámci trestného konania za domnienku, ktorú je počas občianskoprávneho konania o náhrade škody potrebné žalovaným vyvrátiť. Ak by to tak bolo, znamenalo by to narušenie princípu rovnosti strán obsiahnutého v čl. 6 CSP, keďže žalobca by nemusel nijakým spôsobom preukazovať svoj nárok na náhradu škody, ako ani odôvodniť výšku tejto náhrady. Takýto prístup by bol v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania chráneným čl. 46 Ústavy.

9. Žalovaný ďalej namietal, že dokazovanie vykonané Okresným súdom Bratislava II nebolo dostatočné a nerešpektovalo ustanovenia § 187 a nasl., ako aj § 196 a nasl. CSP, nakoľko sa Okresný súd Bratislava II uspokojil len s výsluchom žalovaného a rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 2T/1/2008-2083, nepredvolal žalovaným navrhovaných svedkov. Žalovaný stále považuje za potrebné na objasnenie vzniku a výšky škody predvolať a vypočuť svedkov, tak ako boli navrhnutí návrhom na doplnenie dokazovania zo dňa 28.7.2015.

10. Žalovaný ďalej vytykal súdu prvej inštancie, že ustanovenia § 420 ods. 1 a 415 Občianskeho zákonníka neaplikoval v dostatočnom rozsahu, čo sa povinných subjektov týka. Nakoľko Okresný súd Bratislava II vychádzajúc zo skutkového stavu nesprávne aplikoval zodpovednosť za škodu len na žalovaného a nedostatočne reagoval na opakovane vznášajúcu hmotnoprávnu námietku žalovaného v zmysle ustanovenia § 152 CSP, kedy žalovaný namietal to, že zodpovednosť za škodu má znášať právnická osoba, ktorej bol štatutár, teda Slovenská kapitálová a konzultačná, nakoľko zmluvnou stranou mandátnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenské lodenice a.s. „v konkurze“, Roľníckej školy 1519, Komárno, IČO: 31 411 541 (ďalej len „Lodenice“) a Slovenská kapitálová a konzultačná, ktorej predmetom bolo zabezpečiť pre Lodenicu kúpu cenných papierov - akcií Slovenskej kreditnej banky a.s. Bratislava so sídlom Námestie SNP 13, Bratislava, IČO: 31 323 936 (ďalej len „Banka“). V súvislosti s vyššie popísaným obchodným vzťahom založeným mandátnou zmluvou medzi Slovenská kapitálová a konzultačná a Lodenicami upriamil žalovaný pozornosť na ustanovenia § 106 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje zodpovednosť spoločnosti i právnickej osoby za splnenie svojich záväzkov. Rovnako žalovaný upriamil pozornosť na ustanovenia § 56, § 106 a §§ 303 až 312 Obchodného zákonníka. Konštatoval, že Okresný súd Bratislava II nevzal do úvahy úpravu zodpovednosti za škodu v zmysle kapitálových spoločností upravenú v príslušných ustanoveniach Obchodného zákonníka. Rovnako Okresný súd Bratislava II ignoroval ustanovenie § 106 Obchodného zákonníka platného v čase právoplatného odsúdenia žalovaného a aplikoval na žalovaného zodpovednosť za škodu, ktorú mal v zmysle vtedy platnej právnej úpravy znášať len spoločník, a to do výšky svojho nesplateného vkladu na základnom imaní spoločnosti. Týmto konaním a postupom Okresný súd Bratislava II naplnil ďalšiu odvolaciu podmienku v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Skutočnosť, že zmluvnou stranou predmetnej mandátnej zmluvy nebol žalovaný, ale Slovenská kapitálová a konzultačná, považuje žalovaný za rozhodujúcu pre vyčíslenie výšky škody a určenie rozsahu škody. O to viac, že ide konanie vedené v zmysle a podľa Civilného sporového poriadku a nie Trestného poriadku. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že podstatou právnickej osoby je jej odlišiteľnosť

a vlastná samostatná existencia, ako aj rozpoznateľnosť právnym poriadkom i v ohľade na fyzickú osobu. Mal za to, že prvoinštančný súd mal skúmať, nakoľko bola prípadná škoda spôsobená žalovaným pričítateľná i právnickej osobe, teda Slovenskej kapitálovej a konzultačnej spoločnosti.

12. Žalovaný namietal, že nie je zrejmé, ako súd určil výšku a zodpovednosť za spôsobenú škodu, ak sa nezaoberal otázkou zodpovednosti Slovenskej kapitálovej a konzultačnej. Takto nejasne určená výška a miera zodpovednosti za škodu nesie podľa jeho názoru znaky arbitrárnosti súdneho rozhodnutia, ktoré sú v značnom rozpore s čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj celou právnou úpravou obsiahnutou v Civilnom sporovom poriadku, ako aj základnými princípmi Civilného sporového poriadku, najmä avšak nie výlučne s čl. 2 a čl. 6 CSP.

13. Žalovaný ďalej uviedol, že povinnosť žalobcu predchádzať vzniku škody je potrebné uplatniť mutatis mutandis i vo vzťahu k banke, nakoľko v našom právnom poriadku platí zásada, že z nepráva nemôže vzniknúť právo (ex iniuria ius non oritur), čo aplikované na tento skutkový stav znamenalo, že banka nemala právo na započítanie si svojej pohľadávky voči Slovenskej kapitálovej a konzultačnej, ktorú mala Slovenská kapitálová a konzultačná voči banke na základe zmluvy o zmenečnom úvere č. 1998/227 oproti finančným prostriedkom, ktoré Slovenská kapitálová a konzultačná získala na svoj účet podvodným konaním, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený. Ak by si banka mohla započítať svoju pohľadávku voči nelegálne získaným finančným prostriedkom, ktoré získala Slovenská kapitálová a konzultačná, znamenalo by to, že banka použila na zápočet svojej pohľadávky prostriedky, ktoré ex tunc nepatrili Slovenskej kapitálovej a konzultačnej. Toto platí špeciálne v kontexte odsudzujúceho trestného rozsudku žalovaného a opisu skutkového stavu v tomto rozsudku. Na základe vyššie uvedeného je potom možné konštatovať, že Lodenice si mali rovnako uplatniť náhradu škody aj od banky, nakoľko táto použila nelegálne získané prostriedky na zápočet svojej pohľadávky voči Slovenskej kapitálovej a konzultačnej. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Okresný súd Bratislava II napriek opakovanej hmotnoprávnej námietke žalovaného, nevysporiadal sa s touto námietkou a neskúmal konkurzný spis banky vedený Krajským súdom Bratislava pod sp.zn. 1K 118/00.

14. Okresný súd Bratislava II tak nesprávne posúdil skutkový stav, a to najmä čo do rozsahu zodpovednosti za škodu a výšky náhrady škody, nakoľko ako je z vyššie uvedeného zrejmé, pre spravodlivé určenie výšky náhrady škody je potrebné započítať a vyhodnotiť i správanie žalobcu vo vzťahu k povinnosti predchádzať vzniku škody a možnosti domáhať sa náhrady škody. Možná interpretácia ustanovení §§ 187 a 196 Trestného zákona v kombinácii s ustanoveniami §§ 415 a 420 Občianskeho zákonníka by znamenala zjavnú nespravodlivosť vo vzťahu k žalovanému a opomenutie princípu spoločnej zodpovednosti za škodu uvedeného v ustanovení § 438 Občianskeho zákonníka. Vyhodnotenie týchto skutočností a vzájomného prepojenia vzniku škody, prípadnej možnosti (povinnosti) predchádzania vzniku škody je absolútne kľúčovým predpokladom pre určenie konkrétnej výšky náhrady škody, ktorú má žalovaný žalobcovi zaplatiť. Pokračujúc v tejto úvahe, by úmyselné opomenutie žalobcu uplatniť si náhradu škody mohlo znamenať i zánik povinnosti žalovaného škodu nahradiť a to v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, ak bolo možné, aby poskytnuté finančné prostriedky boli vrátené späť žalobcovi, pričom on úmyselne nekonal. Okresný súd Bratislava II však tieto skutočnosti pri svojom rozhodovaní absolútne opomenul a neskúmal.

15. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a veci mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 11.8.2017 uviedol, že obsah odvolania je uvedený ako zľahčujúce odôvodnenie konania žalovaného, ktoré bolo zjavne preukázané v trestnom konaní, nakoľko sa príslušné trestné senáty rôznych stupňov súdov s konaním zaoberali niekoľko rokov, až dospeli k právoplatnému rozhodnutiu, že žalovaný je vinný, pričom bol za svoj skutok odsúdený k výkonu trestu vo výške 8 rokov v prvej nápravno-výchovnej skupine. Ďalej uviedol, že vymáhanie škody v občiansko-právnom konaní bolo začaté v apríli 2012, pričom trvá dodnes, čo predstavuje cca 5 rokov a ak prihliadneme na dĺžku prípravného konania na polícii a následne trestného konania, predmetný prípad je v riešení príslušných štátnych orgánov trvá cca viac ako 17 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že celý proces dokazovania, resp. námietok, ktoré uvádza v odvolaní žalovaný, je obtiažne v priebehu roku 2017 preukazovať, resp. uvádzaným spôsobom obhajcu konajúceho súdu dokazovať. Žalobca považuje rozsudok za správny a vydaný v súlade s dostatočne zisteným stavom tak, ako bol preukázaný v trestnom a občiansko-právnom konaní.

17. K námietke žalovaného, že výška škody nebola riadne preukázaná, poukázal žalobca na skutočnosť, že v trestnom konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod č.k. 1T/20/02 vo vydanom rozsudku zo dňa 23.9.2004 senát konštatoval, že poškodená organizácia si včas a riadne uplatnila nárok na náhrady škody vo výške 130.000.000 Sk pričom táto výška škody bola nesporná a je v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním obžalovaného.

18. Žalovaný vo svojej replike zo dňa 7.3.2019 zotrval na svojej právnej argumentácii a dôvodoch uvádzaných v odvolaní.

19. Žalobca sa v písomnom stanovisku zo dňa 10.5.2019 pridržal skutočnosťami uvedenými vo vyjadrení k odvolaniu.

20. Odvolací súd prejednal vec podľa § 379 - 380 CSP a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, keď súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré považuje za vecne správne.

22. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej v súvislosti s trestným činom žalovaného. Medzi stranami sporu je v danom prípade diskrepancia najmä v otázke, v akom rozsahu sú závery právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku záväzné pre civilný súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom aplikujúc § 193 CSP.

23. V súvislosti so zodpovedaním vyššie uvedenej otázky považuje odvolací súd za potrebné poukázať na trestnoprávne východiská, v zmysle ktorých skutková podstata každého trestného činu obsahuje štyri základné kvalifikačné znaky, a to subjekt (páchatel'a), subjektívnu stránku (zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti), objekt (záujem chránený Trestným zákonom) a objektívnu stránku (konanie páchatel'a). V prípade niektorých trestných činov, napr. podvod, sprenevera a ďalšie povinne pristupujú k týmto základným kvalifikačným znakom aj ďalšie kvalifikačné znaky, napr. vznik škodového následku, či kvalifikovaná škoda, t.j. minimálna výška škody potrebná na spáchanie trestného činu. Aby bolo možné vo výroku trestného rozsudku ustáliť, že určitá osoba spáchala určitý trestný čin, musia byť preukázateľne splnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Ak by trestný súd v rámci trestného konania nemal za preukázané naplnenie kvalifikačného znaku vzniku škody pri tých trestných činoch, pri ktorých to Trestný zákon obligatórne vyžaduje, nemohol by v odsudzujúcom rozsudku ustáliť, kto je páchatel'om - škodcom a kto poškodeným, v čom spočíva protiprávne konanie, škodu, príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, zavinenie škodcu, ako ani minimálnu výšku spôsobenej škody.

24. Civilný súd je v konaní o náhradu škody viazaný výrokom právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výrok odsudzujúceho rozsudku obsahuje právnu časť a skutkovú časť. Z výroku o vine je potrebné vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu aj jeho skutkovú časť. Práve skutková časť rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatel'a. V prípade, že došlo k spáchaniu trestného činu, ktorého kvalifikačným znakom je vznik škodlivého následku či kvalifikovaná škoda, súčasťou skutkovej časti výroku je aj ustálenie naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, určenie kvalifikovanej škody a označenie poškodeného subjektu. Skutková časť výroku odsudzujúceho rozsudku v takom prípade teda deklaruje nielen zavinené protiprávne konanie páchatel'a - škodcu, ale aj vznik škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou, príp. aj (minimálnu) výšku spôsobenej škody.

25. Odvolací súd má za to, že už z vyššie definovaných trestnoprávných východísk vyplýva, že viazanosť civilného súdu výrokom odsudzujúceho rozsudku znamená, že sa prejavuje vo vzťahu k všetkým znakom

skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Inými slovami, civilný súd si nemôže urobiť úsudok o tom, či boli naplnené znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu.

26. Naznačený záver je v plne v súlade s právnym názorom vysloveným Ústavným súdom Slovenskej republiky v náleze z 23.11.2011, sp.zn. I. ÚS 269/2011-55, v zmysle ktorého rozsah viazanosti všeobecného súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v občianskom súdnom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie v občianskoprávnom konaní, nemožno obmedziť len na záver o protiprávnom konaní, t.j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal.

27. K námietke žalovaného, že rozhodujúcou pre vyčíslenie výšky škody a určenie rozsahu škody bola v danom prípade skutočnosť, že zmluvnou stranou predmetnej mandátnej zmluvy nebol žalovaný, ale Slovenská kapitálová a konzultačná, spol. s r.o., odvolací súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5.11.2015, sp.zn. 4To 82/2015, v zmysle ktorého „spáchaním trestného činu poškodzovania veriteľa vzniká veriteľovi nárok na náhradu škody spôsobenej úmyselným trestným činom, ktorý spravila nastupuje na miesto pôvodnej pohľadávky veriteľa, ktorej uspokojenie bolo konaním dlžníka zmarené; v dôsledku toho veriteľovi aj naďalej zostane zachovaná možnosť žiadať dlžné plnenie alternatívne od dvoch rôznych právnych subjektov, a to od páchatel'a trestného činu (nárok na náhradu škody) a od dlžníka (uspokojenie pôvodnej pohľadávky veriteľa, pričom dlžník nemusí byť totožnou osobou s páchatel'om trestného činu). Tento vyšší štandard právnych možností veriteľa neznamena, že sa veriteľ môže domôcť dvojitého plnenia poskytnutého z rôznych právnych titulov, pretože každé z týchto plnení predstavuje vždy alternatívu k plneniu zostávajúcemu, a preto prijatie niektorého z týchto plnení zo strany veriteľa má za následok zánik možnosti veriteľa domáhať sa rovnakého majetkového plnenia z iného právneho titulu.“

28. Na základe uvedeného možno mať za to, že pokiaľ je dlžníkom právnická osoba a poškodený veriteľ disponuje právnym titulom z civilného konania voči právnickej osobe ako dlžníkovi, potom nič nebráni veriteľovi, aby sa domáha nároku na náhradu škody v trestnom konaní voči fyzickej osobe z titulu nároku na náhradu škody spôsobenej trestným činom, keďže ide o dva rôzne subjekty, ktoré majú byť voči veriteľovi zaviazané a ide o dva rozličné predmety konania. Prezentovaný názor je podporený aj záverom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijatý v uznesení z 24.6.2014, sp.zn. 4Tdo 29/2014, v zmysle ktorého „platobný rozkaz vydaný v civilnom procese voči dlžníkovi - právnickej osobe nie je na prekážku rozhodovania o náhrade škody v adhéznom konaní voči obvinenej fyzickej osobe“.

29. Žalovaný ďalej v odvolaní namietal, že povinnosť žalobcu predchádzať vzniku škody je potrebné uplatniť mutatis mutandis i vo vzťahu k banke, nakoľko v našom právnom poriadku platí zásada, že z nepráva nemôže vzniknúť právo), čo znamenalo, že banka nemala právo na započítanie si svojej pohľadávky voči Slovenskej kapitálovej a konzultačnej, ktorú mala Slovenská kapitálová a konzultačná voči banke na základe zmluvy o zmenečnom úvere č. 1998/227 oproti finančným prostriedkom, ktoré Slovenská kapitálová a konzultačná získala na svoj účet podvodným konaním, za ktorý bol žalovaný právoplatne odsúdený. Uvedenej námietke nie je možné prisvedčiť, pretože banka, ktorá viedla účet spoločnosti Slovenskej kapitálovej a konzultačnej a ktorá si započítala svoju pohľadávku voči Slovenskej kapitálovej a konzultačnej vyplývajúcej zo zmluvy o zmenečnom úvere, stojí mimo zmluvného vzťahu Slovenskej kapitálovej a konzultačnej a úpadcu založeného mandátnou zmluvou, ktorá sa stala v dôsledku trestného činu žalovaného neplatnou. O tomto zmluvnom vzťahu nemusela mať banka ani vedomosť.

30. Neobstojí tiež argumentácia žalovaného, že Krajský súd v Nitre ani Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnom konaní nepriznali žalobcovi náhradu škody napriek tomu, že si ju žalobca uplatnil a odkázali ho na občianskoprávne konanie o náhrade škody. Podľa mienky žalovaného, ak by bola škoda taká zrejma a jej výška jasná, predmetné súdy by v rámci trestného konania aplikovali § 287 Trestného poriadku a zaviazali by žalovaného nahradiť žalobcovi škodu v presne určenej výške. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp.zn. 2To 1/2008 zo dňa 2.12.2010 a odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 2To 2/2011 zo dňa 28.6.2011, z ktorých vyplýva, že dôvodom nepriznania náhrady škody v trestnom konaní bola skutočnosť, že poškodený - Slovenské lodenice a.s. Komárno bol v konkurze, a preto s poukazom na § 14 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní nebolo možné poškodenej strane v trestnom konaní škodu priznať.

31. Keďže rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval odvolací súd, preskúmajúc ho v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní za vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

32. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a s § 262 ods. 1 CSP, tak že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%, keďže bol v odvolacom konaní plne úspešný.

33. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 tretia veta zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).